

АНОТАЦІЯ навчальної дисципліни

«Теорія та практика геодемографії»

1. Назва дисципліни – «Теорія та практика геодемографії».
2. Лектор – доктор географічних наук, професор Сегіда Катерина Юріївна.
3. Курс – 2 (третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти), семестр – 3, 4.
4. Кількість: кредитів – 6; академічних годин – 180 (у т.ч. лекцій – 16, практичних занять – 16, семінарських занять – 16, самостійної роботи – 132).
5. Опис дисципліни:

Мета дисципліни – формування глибоких теоретичних знань та набуття практичних навичок у сфері геодемографії, просторового аналізу демографічних процесів, прогнозування, а також застосування сучасних ГІС-технологій для дослідження регіональних демографічних систем

Завдання дисципліни:

1. Опанувати методологічні засади геодемографії як міждисциплінарного напрямку.
2. Набути навичок просторового аналізу чисельності, складу, розміщення та динаміки населення.
3. Навчитися застосовувати кількісні та ГІС-методи для демографічного моделювання та прогнозування.
4. Розвинути здатність до самостійної дослідницької роботи з проблем демографічного розвитку регіонів України.

Зміст дисципліни:

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи геодемографії

Тема 1. Геодемографія у системі наук. Предмет і об'єкт дослідження.

Тема 2. Демографічний перехід та його регіональні моделі. Демографічні структури та їх просторова диференціація.

Розділ 2. Практичний та регіональний аналіз

Тема 3. Методи демографічного моделювання та прогнозування. Демографічні піраміди та їхнє ГІС-візуалізування.

Тема 4. Регіональні демографічні проблеми України. Аналіз міграційних процесів та їхній вплив на територіальний розвиток.

6. Форми навчання – лекції, практичні заняття та самостійна робота студентів відповідно до програми курсу.

7. Методи викладання і навчання – пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу; частково-пошукові.

8. Методи контролю знань, система оцінювання – усне експрес-опитування, виконання практичних робіт, доповіді на семінарських заняттях, контрольна робота, залік

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Caldwell J.C. Toward A Restatement of Demographic Transition Theory // Population and Development Review, 1976 Vol. 2, n° 3-4 (Sep.–Dec., 1976), p. 321-366.
2. Lesthaeghe R. Second Demographic Transition in the US: Exception or Textbook Example [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sdt.psc.isr.umich.edu/pubs/presentations/us_sdt_basic.pdf
3. Niemets L. Demographic potential as the basis for social and economic development / L. Niemets, K. Segida, N. Guseva // Економічний часопис – XXI. – № 3-4 (1). – Київ, 2015. – С. 93-95.
4. Our world in date [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ourworldindata.org/>
5. Sehida K., Niemets L., Pohrebskyi T., Niemets K. et al. (2020) Formation of human potential of the region in the conditions of demographic crisis (on the example of regions of Ukraine). Proceedings of the 36th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Granada, Spain, 4-5 Nov., 2020). 2020. P. 1740–1750. URL : <https://ibima.org/accepted-paper/formation-of-human-potential-of-the-region-in-the-conditions-of-demographic-crisis-on-the-example-of-regions-of-ukraine/>
6. Джаман В. О. Демогеографія: Навчальний посібник / В. О. Джаман, В. П. Круль, Г. Я. Чернюх. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Чернівці: «Рута», 2002. – 159 с.
7. Немець Л. М., Сегіда К. Ю., Немець К. А. Демографічний розвиток Харківського регіону: монографія / Л. М. Немець, К. Ю. Сегіда, К. А. Немець. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 200 с.
8. Сегіда К. Ю. Методичні основи геодемографічного прогнозування / К. Ю. Сегіда // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: Збірник наукових праць. – Вип.24. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 146 с. – 109 – 117.
9. Яворська В. В. Геодемографічні процеси і геодемографічні райони Українського Причорномор'я: Методологічні і методичні проблеми: Монографія / В. В. Яворська. – Одеса: Астропринт, 2007. – 208 с.
10. Мова викладання – українська.